

دانشکده مجازی، آموزش پزشکی و مدیریت
گروه مدیریت، سیاستگذاری و اقتصاد سلامت
طرح درس اقتصاد بهداشت و درمان

نام درس: اقتصاد بهداشت و درمان

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۳ واحد

پیش نیاز:

اهداف درس:

- دانشجویان با اقتصاد سلامت آشنا شده ، دلایل افزایش هزینه ها و تفاوت های بازار سلامت را با سایر بازارها درک کند و بتواند اهداف و سوالات اصلی این حوزه از علم را بشناسد.
- دانشجویان با تقاضا مراقبت های سلامت آشنا شده و عوامل موثر بر آن در بازار سلامت را بشناسد.
- دانشجویان با عرضه مراقبت های سلامت آشنا شده و عوامل موثر بر آن در بازار سلامت را بشناسد.
- دانشجویان با انواع کسب قیمتی و درآمدی آشنا شده و کاربردهای آنها در بازار و سیاست گذاری سلامت درک نمایند.
- دانشجویان انواع روشهای ارزشیابی اقتصادی خدمات سلامت را توصیف نموده و اهمیت آنها را درک نمایند.
- دانشجویان مراحل ارزشیابی اقتصادی خدمات سلامت را توصیف و متدولوژی انجام آن را تحلیل و نقد نمایند.
- دانشجویان ضمن آشنایی با انواع و روشهای محاسبه هزینه ها بتوانند آنها را از دیدگاه های مختلف اندازه گیری نمایند.
- دانشجویان ضمن آشنایی با انواع پیامد در حوزه سلامت بتواند اثربخشی (Effectiveness) مداخلات مختلف را اندازه گیری و تحلیل نماید.
- دانشجویان بتواند مطلوبیت (Utility) و منفعت (Benefit) مداخلات و برنامه های مختلف سلامت را اندازه گیری و تحلیل نمایند.
- دانشجویان بتواند کاربردهای ارزشیابی اقتصادی را در نظام تصمیم گیری سلامت تحلیل و نقد نمایند.
- دانشجویان با مباحث عدالت و دسترسی آشنا شده و روشهای اندازه گیری عدالت را بشناسد.
- دانشجویان ضمن شناخت روشهای تامین مالی در نظام سلامت بتواند فضای مالی این حوزه را تحلیل نمایند.

- دانشجو بتواند انواع روشهای پرداخت به ارائه کنندگان سلامت را با هم مقایسه و تاثیر آن را بخشهای مختلف و عملکرد حوزه سلامت تحلیل و نقد نماید.
- دانشجو با انگیزه ها و رفتارهای اقتصادی پزشکان در بخش های سلامت آشنا و آن را تحلیل نماید.
- دانشجو با اصول و فلسفه اقتصاد رفتاری و کاربردهای آن در سیاست گذاری نظام سلامت آشنا شود.
- دانشجو بتواند اهداف توسعه پایدار مرتبط با نظام سلامت را توصیف و وضعیت ایران را درخصوص این شاخص ها گزارش و نقد نماید.
- دانشجو ضمن یادگیری تئوری بار بیماریها بتواند بار اقتصادی یک بیماری را محاسبه و کاربردهای آن را تحلیل نماید.

شماره جلسه	سرفصل مطالب آموزشی
جلسه ۱ و ۲	<p>توجیه طرح درس و جزئیات آن</p> <p>اقتصاد سلامت چیست؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - چرا اقتصاد سلامت مهم است؟ - چرا هزینه ها در نظام سلامت افزایش می یابد؟ - سوالات اصلی مربوط به حوزه اقتصاد سلامت کدامند؟
جلسه ۳	<p>ارزشیابی اقتصادی خدمات و مداخلات سلامت</p> <ul style="list-style-type: none"> - معرفی و اهمیت ارزشیابی اقتصادی - معرفی روشهای ارزشیابی اقتصادی <ul style="list-style-type: none"> ○ تحلیل هزینه - مطلوبیت ○ تحلیل هزینه - اثربخشی ○ تحلیل هزینه - منفعت
جلسه ۴	<p>معرفی مراحل و متدولوژی انجام ارزشیابی اقتصادی خدمات سلامت</p>
جلسه ۵	<p>اندازه گیری هزینه ها</p> <ul style="list-style-type: none"> - انواع هزینه ها - هزینه از چشم انداز های مختلف: وزارت بهداشت، بیمار، ارائه دهنده خدمت، بیمه و ... - روشهای هزینه یابی
جلسه ۶	<p>اندازه گیری پیامدهای سلامت</p> <ul style="list-style-type: none"> - انواع پیامد و روشهای اندازه گیری آن - اندازه گیری اثربخشی (Effectiveness) برای خدمات سلامت

جلسه ۷	پرزنت دانشجویان
جلسه ۸	اندازه گیری پیامد های سلامت - اندازه گیری مطلوبیت (Utility) برای خدمات سلامت - اندازه گیری منفعت (Benefit) برای خدمات سلامت
جلسه ۹	کاربرد ارزشیابی اقتصادی در تصمیم گیری های نظام سلامت
جلسه ۱۰	نظام پرداخت و روشهای پرداخت - معرفی انواع روشهای پرداخت - مقایسه انواع روشهای پرداخت بر اساس معیارهای مختلف - تاثیر روشهای پرداخت بر عملکرد و ...
جلسه ۱۱	جنبه های اقتصادی کارکرد پزشکان - رفتارها و انگیزه های اقتصادی پزشکان - تقاضای القایی و تجویزهای نامتناسب عدم تقارن اطلاعات و رابطه نمایندگی
جلسه ۱۲	عدالت و اندازه گیری آن در نظام سلامت
جلسه ۱۳	- معرفی شاخص های بار بیماریها و اندازه گیری آنها - معرفی شاخص های توسعه پایدار
جلسه ۱۴	آشنایی با اقتصاد رفتاری
جلسه ۱۵	تامین مالی در نظام سلامت
جلسه ۱۶	امتحان پایان ترم

منابع مورد استفاده:

- درسنامه اقتصاد سلامت و مراقبت های سلامت The Economics of Health and Health Care -
- نویسنده : شرمن فولند و ترجمه صادق غضنفری و علی کاظمی
- دیکشنری اقتصاد سلامت
- Dictionary_of_Health_Economics-Culyer
- خود آموز اقتصاد سلامت - کتابخانه ملی پزشکی آمریکا

- <https://www.nlm.nih.gov/nichsr/edu/healthecon/index.html>
- این سایت متعلق به UNDP است و گزارش های توسعه انسانی و دیتای همه کشور ها را دارد.
- <http://hdr.undp.org/en/data>
- چرا اقتصاد سلامت بخوانیم؟
- <http://studyingeconomics.ac.uk/health-economics>
- پایگاه اطلاعات بصری پروژه بار جهانی بیماری (GBD)
- <http://vizhub.healthdata.org/gbd-compare>
- GBD Data Visualizations (یک منبع خیلی خوب برای کارهای آموزشی و پژوهشی)
- <http://www.healthdata.org/gbd/data-visualizations>
- پایگاه داده های سری زمانی جهانی
- <https://knoema.com/atlas/iran>
- پایگاه داده های سلامت (Global Health Observatory (GHO) data)
- <https://www.who.int/gho/en/>
- این گزارش ارزیابی فناوری سلامت است که برای نشست منطقه سازمان جهانی بهداشت تهیه شده است. در مورد ایران صحبت کرده و توجه به آن مهم است.
- http://applications.emro.who.int/docs/media/Presentation_Dr_Adham_Ismail_RC62_2015_EN.mp4
- دوره آموزش رایگان اقتصاد سلامت بانک جهانی: Basic of health economics
- ابزارهای محاسبه هزینه در حوزه سلامت
- https://www.who.int/pmnch/knowledge/topics/costing_tools/en/index4.html
- Assessment of Health-Related Sustainable Development Goals (SDG) in Iran, Eastern Mediterranean Region, and the World in 2017: <http://irje.tums.ac.ir/article-1-6122-en.html>
- From MDGs to SDGs: New Impetus to Advance Health in Iran
- https://www.researchgate.net/publication/335242446_From_MDGs_to_SDGs_New_Impetus_to_Advance_Health_in_Iran
- کتاب کج رفتاری
  - نویسنده: دکتر ریچارد تیلر، ترجمه دکتر بهنام شهائی
- کتاب سقلمه
  - نویسنده: دکتر ریچارد تیلر، ترجمه دکتر مهری مد آبادی

ابزار های آموزشی

- استفاده از اسلاید های پاورپوینت
- سخنرانی
- کار کلاسی و حل تمرین
- استفاده از وایت برد
- معرفی کتاب و Textbook
- نمایش کلیپ های آموزشی از یوتیوب و آپارات و ... در کلاس
- معرفی وبسایت های آموزشی
- بحث در کلاس
- پرسش و پاسخ
- پروژه گروهی : پاسخ به یک سوال علمی
- شبکه های اجتماعی برای اطلاع رسانی و بحث های گروهی با دانشجویان: واتس اپ

روش ارزشیابی (ارزشیابی تکالیف هفتگی و ارزشیابی نهایی دانشجو)

- امتحان پایان ترم ۶۰ درصد
- مشارکت فعال در بحث های کلاس ۱۰ درصد
- کار گروهی / حل تمرین / نقد مقاله ۱۰ درصد
- پرزنتیشن - پاورپوینت (ارائه حرفه ای) ۲۰ درصد
- کار کلاسی به صورت فردی و گروهی خواهد بود.
- برنامه زمانبندی پرزنت دانشجویان در جلسه اول مشخص می شود.

اصول و ارزشهای اخلاقی این کلاس درس:

- کلاس صمیمی و روابط دوستانه
- پایبندی به اخلاق حرفه ای و آکادمیک
- تعهد و حضور به موقع در کلاس
- یادگیری از طریق تعامل و مشارکت دانشجویان و استاد در بحث های کلاس